

معلومات کمکی

راجع به موضوعاتی که در برنامه (KonterBUNT) در مورد تبعیض افراد و گروهها ذکر شده است.

▪ کولی ستیزی

IMPRESSUM

Landesnetzwerk Migrantenorganisationen Sachsen-Anhalt (LAMSA) e.V.
Bernburger Straße 25a, 06108 Halle (Saale),
Amtsgericht Stendal: VR 3874
Geschäftsführer: Mamad Mohamad

تمویل مالی پروژه توسط: / Das Projekt wird gefördert durch:

SACHSEN-ANHALT

Ministerium für
Arbeit, Soziales und
Integration

Gefördert im Rahmen des Landesprogramms

#WIR SIND DAS LAND

DEMOKRATIE. VIELFALT. WELTOFFENHEIT.
IN SACHSEN-ANHALT

کولی ستیزی

کولی ستیزی چیست؟

از قرن‌ها بدین سو نژادهای سینتی و روما تحت عنوان «کولی» بدنام، تحت تعقیب و مورد آزار و اذیت قرار گرفته اند. بنابراین این لقب با ویژگیهای نژادپرستانه پیوست ناگسستنی داشته که در طول قرن‌ها به حیث یک پدیده شوم برجسته شده است. امروزه ما این شکل نفرت از بشر در مورد یک گروه خاص را کولی ستیزی می‌نامیم.

اصطلاح «کولی ستیزی» و اصطلاحات جایگزین

این اصطلاح، که اکنون برای ما به نوعی شناخته شده است، برای اولین بار بعد از انقلاب روسیه در دهه ۱۹۲۰ به کار برده شد. بهرحال، پیدایش این اصطلاح در آلمان برای نخستین بار به دهه ۱۹۸۰ در زمان جنبش‌های مدنی نژادهای سینتی و روما برگشته و از اواخر دهه ۱۹۹۰ کاربرد آن در متون علمی نیز تکثیر یافته است. این اصطلاح بر علاوه بیشتر و بیشتر در محاوره‌های عمومی مورد استفاده قرار می‌گرفت. لذا «کولی ستیزی» به تدریج به یک اصطلاح بحث برانگیز تبدیل شد.

2

بعنوان عامل اصلی آسیب پذیر، این انتقاد وجود دارد که اصطلاح «کولی ستیزی» نسبت‌های نژادپرستانه «کولی» را تجدید و تشدید کرده و بدین طریق رنج‌ها و صدمات آن می‌تواند زنده نگه داشته شوند. بنابراین، اصطلاحات کمتر استفاده شده دیگر مثل روما ستیزی یا تعصب در برابر غریبه بر سر زبانها خواهد افتاد. ترویج این اصطلاحات مبنای این نگرانی خواهد بود که از لحاظ زبانی ظهور مجدد لقب ننگین «کولی» را نتوان مورد اجتناب قرار داد. در حالیکه اصطلاح «روما ستیزی» بر خود افراد آسیب پذیر متمرکز است، عبارت «تعصب در برابر غریبه» در بگیرنده کلمه «گدجه» یک کلمه رومانس، که زبان نژاد سینتی و روما است، بوده که برای هویت غیر روما بکار برده می‌شود. بدین شکل باید از لحاظ زبانی نشان داده شود که تفکیک نژادهای سینتی و روما از جانب افراد و نهادهای غالب و همچنین جوامع اکثریت سرچشمه می‌گیرد. بر مبنای پذیرش این دلیل، باید وضاحت داد که کاربرد اصطلاح «کولی ستیزی» تعصب در برابر نژادهای سینتی و روما را بر پایه پدیده اهریمنی «کولی» پایه گذاری می‌نماید.

صرفنظر از اینکه کدام اصطلاح بکار گرفته و یا ترجیح داده می شود، کاملاً مشهود است که «کولی ستیزی» یا بطور مثال تعصب در برابر غریبه یک حربه قدرت بوده که تا به امروز نژادهای سینتی و روما را از درک حقوق اساسی و انسانی غیرقابل تفکیک آنها باز داشته است.

تعریف

یک تعریف بسیار بکار گرفته شده از اصطلاح «کولی ستیزی» توسط اتحادیه ضد «کولی ستیزی»، اتحادیه مدغم از بسیاری سازمانهای اروپایی، ارائه شده است. بر اساس این تعریف، کولی ستیزی عبارت از نوعی نژادپرستی در مقابل گروههای اجتماعی است و در جریان قرون متمادی پایه گذاری شده که با لقب ننگین «کولی» ترویج یافته است. بر این اساس، «کولی ستیزی» تفکرات خصمانه و تعصبی در مقابل افرادی است که خود را اصالتاً متعلق به نژادهای سینتی و روما دانسته یا می پندارند (یا در زبان عامیانه تحت عنوان «کولی» نامگذاری می شوند). این نژادها به حیث یک طیف همگن و متجانس افراد از گروههای اکثریت قابل تفکیک و تمایز می باشند. این طیف از افراد متمایز شده با ویژگیهای خاصی توصیف شده اند. لذا بر مبنای این تمایز ادعا شده، این افراد با مصائب زیادی در زندگی روزمره روبرو می شوند که از جمله آنها حتی خشونت های جسمی و قتل عام را نیز میتوان برشمرد.

3

اثرات و پیامدها

طوری که تحقیقات زیادی نشان میدهند، نژادهای سینتی و روما از جمله مغضوب ترین گروه های جمعیتی در سراسر اروپا شناخته می شوند. همچنین در آلمان هم عدم پذیرش نژادهای سینتی و روما به طرز وحشتناکی در سطح بالا و نسبتاً ثابتی باقیمانده است. «کولی ستیزی» گسترده ی امروزی نه تنها که پیش دآوری ها و تعصبات انفرادی را تحت تأثیر قرار داده، بلکه خود را در قالب یک تبعیض ساختاری عظیم متبازز ساخته است. زندگی روزمره اقوام سینتی و روما در بخش های مختلفی، به علت نسبت های کولی ستیزی همچون ارتکاب جرم، عدم قابلیت ادغام یا سوء استفاده کمکهای مالی رفاهی، بطور اصفناکی صدمه دیده است؛ در سیستم های آموزش، درمان و همچنین در بازار کار به وضوح دیده شده که کولی ستیزی بطور آنی اثرات منفی بر زندگی بسیاری از نژادهای سینتی و روما داشته است.

بر این نکته باید به تأکید اشاره شود که کولی ستیزی بعنوان مانع اصلی برای سهمگیری مساویانه سینتی ها و روماها در زندگی اجتماعی است. بهر حال، در اغلب میزگردها و گفتمان های رسانه

ای ادعا شده که «فرهنگ» سینتی و روما اساسا مسئول عدم توانایی ادغام آنها در جامعه شمرده می شود و خود آنها باعث محرومیت خویش تلقی می گردند. هر زمانی که بحث اختلافات به میان می آید، این نکته بسیار حیاتی است که معضلات اجتماعی نباید از بعد نژادی و فرهنگی مدنظر گرفته شود. چون برخوردهای اجتماعی افراد همیشه بر اساس یک وضعیت مشخص بروز نموده و بدون شک که این مسئله در مورد سینتی ها و روماها نیز صدق می کند. نکته دیگر اینکه آنها هم مانند همه گروه های جمعیتی متشکل از افراد بسیار خاص و متنوع می باشند.

پنهان کردن هویت توسط سینتی ها و روماها بعنوان یکی از پیامدهای دیگر تبعیض کولی ستیزی می تواند دانسته شود. بطور مثال، بسیاری از روماهای اهل یوگسلاوی که برای کار از دهه ۱۹۷۰ به آلمان مهاجرت کرده اند تعلق خود به جامعه روما را به دلیل ترس از یک بدنامی جدید پنهان نموده اند. به منظور گریز از برخوردهای ناعادلانه، پنهان نمودن هویت به یک تعامل استراتژیک گسترده تبدیل شده است. این مورد به نوبه خود منجر به بروز یک مشکل پایدار شده است؛ زندگینامه های موفق سینتی ها و روماها اغلب پذیرفته نشده و نادیده گرفته می شوند. بنابراین مهم است تا بجای کلیشه های منفی در مورد سینتی ها و روماها عدالت حقیقی و تصاویر مثبت جایگزین آن گردد. در اخیر باید تأکید ورزید که سینتی ها و روماها، به مثل همه گروه های جمعیتی، متشکل از طیفی از انسان های خاص و متنوع هستند.

4

توبیاس نویبورگر

پیش داوری هایی در «کولی ستیزی»

«سینتی ها و روماها فقیر بوده و به نزد ما آمده اند تا کمکهای مالی را بیاورند!»

یقینا همه سینتی ها و روماها فقیر نیستند. اما اگر در مقام مقایسه، از لحاظ میانگین جمعیتی، بیشتر سینتی ها و روماها فقیر هستند، این مسئله به تبعیض گسترده ای که آنها در جامعه با آن روبرو هستند اشاره دارد. برای آنها کسب مدارک تحصیلی خوب و یافتن موفق کارآموزی یا کاری مناسب بسیار دشوار است.

علاوه بر این، سینتی ها نباید به هیچ وجه به نزد ما بیایند، چون آنها از ۶۰۰ سال گذشته اینجا در آلمان زندگی کرده و دارای هویت شهروندی آلمان هستند و به مثل هر آلمانی دیگر حق دریافت کمکهای مالی اجتماعی را دارند.

همچنین در میان روماها هم شهروندان آلمانی هستند که نیاکان آنها در قرن نوزدهم به اینجا مهاجرت کرده اند. به مرور زمان روماهای بیشتری در دهه ۱۹۶۰ بعنوان کارگران مهمان، بعنوان پناهندگان جنگی یوگوسلاوی سابق در دهه ۱۹۹۰ و یا به عنوان مهاجر از کشورهای مختلف اروپایی در سالهای ۲۰۰۰ به نزد ما آمده اند.

بسیاری از آنها به دلیل تبعیض های گسترده، در کشورشان هیچ امید و آینده ای برای خود نمی توانستند ترسیم نمایند. آنها در آلمان کمک های مالی اجتماعی را نقاپیده، بلکه آنها این کمک را تحت شرایط مشخصی که توسط قانون اساسی، که بر مبنای کنوانسیون حقوق بشر اروپا یا منشور حقوق اساسی اروپا تعیین گردیده، مستحق می باشند.

«همه سینتی ها و روماها باید اخراج شوند!»

سینتی ها و روماهای آلمانی در آلمان بعنوان یک اقلیت ملی شناخته می شوند. آنها را بعنوان شهروندان آلمانی نمی توان اخراج کرد. علاوه بر این، بر اساس کنوانسیون سازمانهای اروپایی، دولت مکلف به حمایت اقلیت های ملی است، به این مفهوم که باید این گروه را بطور خاص مورد حمایت قرار بدهد. فراتر از آن، روماها با ما در اینجا زندگی کرده و ما با کمک آنها، بعنوان کارگران مهمان، اقتصاد آلمان را مشترکا توانستیم بازسازی نماییم. آنها بدون شک به کشور آلمان تعلق داشته و اینجا برایشان حیثیت وطن را دارد و به هیچ صورت نمی توان آنها را اخراج نمود. همانطور که اشاره گردید، به مرور زمان روماهای بیشتری از دهه ۱۹۹۰ از کشورهای متشکل از فروپاشی یوگوسلاوی پناهنده شده اند. آنها در آنجا با تبعیض های نژادپرستانه روبرو بودند. برای بسیاری از آنها یک زندگی با منزلت و توأم با احترام ممکن نبوده است. به همین دلایل آنها به آلمان و کشورهای دیگر پناه آورده و درخواست پناهندگی نموده اند.

در سالیان اخیر، روماها از کشورهای مختلف جنوب شرق اروپا نیز به آلمان مهاجرت کرده اند. به این مسئله باید دقیق تر نگرینسته شود که روماها هم مانند همه افراد اهل کشورهای رومانی و

بلغارستان می توانند حق خود بعنوان یک شهروند اروپایی را در نظر بگیرند، به این مفهوم که مثل همه آنها می توانند از حق کار و زندگی در کشور آلمان بهره ببرند. موارد فوق به تنهایی بیانگر این نکته است که همه تقاضاهای اخراج از روی کوتاه فکری و سهل انگاری صورت می گیرد.

«انسانهای شایسته کار می کنند، اما روماها در شهرهای ما گدایی می کنند!»

این شعار به دلیل طرح این نکته که همه روماها نمی خواهند کار کنند و تمایل به گدایی دارند به خودی خود تبعیض قلمداد می شود. بدون شک که چنین نیست! برداشتی که برای اکثریت عموم مدار اعتبار است در مورد روماها نیز صدق می نماید؛ یعنی کار یک بخش مهمی از زندگی آنها بوده و بسیاری از آنها بیکاری را یک کاستی می شمارند.

توسل به گدایی به هیچ وجه برای انسان یک تصمیم اختیاری نیست. در این خصوص در مورد روماها همیشه به اشتباه ادعا شده که گدایی بخشی از فرهنگ آنها است.

بیکاری یا فقر هرگز ویژگی فرهنگی همه افراد یک اقلیت دانسته نمی شود. اگر روماها بیشتر از افراد دیگر با بیکاری مواجه می گردند، باید در جستجوی دلایل و عوامل اجتماعی آن بود. از قرنها بدین سو روماها و همچنین سینتی ها مورد محرومیت، تبعیض و حتی تحت تعقیب قرار گرفته اند. آیا در نهایت این محرومیت نیست که عامل اصلی تبعیض در سیستم آموزشی و به تاسی از آن فقر و شانس کمتر در بازار کار باشد؟

«آنها سرقت و دزدی کرده و تقلب می نمایند ... کولی ها در نزد من مجرمی بیش نیستند!»

این شعار، به دلیل اینکه عنوان «کولی» از جانب اکثر سینتی ها و روماها به حیث یک لقب توهین آمیز انکار می شود، نوعی تبعیض تلقی می گردد. متعلقین این اقلیت با این کلمه توهین آمیز بعنوان یک جنایتکار پست فطرت، پیش داوری که تاریخ بسیار طولانی دارد، بدنام و تحقیر می شوند.

نازی ها این کلیشه را بکار گرفته تا از طریق آن هزاران سینتی و رومایی را بعنوان «کولی جنایتکار» تحت تعقیب قرار داده و بکشند. زیرا آنها طبیعتاً بعنوان جنایتکار قلمداد می شدند.

متأسفانه سینتی ها و روماها قربانی یک نسل کشی تدریجی و برنامه ریزی شده گردیدند.

در جامعه آلمانی بعد از جنگ، بعد از سال ۱۹۴۵، به این پیش داوری توسل گردید تا جنایات اتفاق افتاده را بی اهمیت جلوه دهند. لذا بطور مثال، دادگاه فدرال در یک حکم در سال ۱۹۵۶ چنین ادعا نمود که سینتی ها و روماها به جرم و جنایت، خصوصا دزدی و تقلب، تمایل داشتند. اما دادگاه فدرال به خاطر رسوایی این حکم در سال ۲۰۱۶، یعنی شصت سال دیرتر، عذرخواهی نمود.

«سینتی ها و روماها بی خیال و آسوده روزگار خود را می گذرانند!»

اینکه سینتی ها و روماها روزگار خویش را بدون نگرانی، آسوده و بی خیال می گذرانند یک کلیشه فراگیر در همه اروپا شده است. این مسئله برخاسته از هنر عاشقانه قرن نوزدهم است. اما امروزه، هنوز هم این کلیشه یک گرایش مورد علاقه فرهنگ پاپ قلمداد می شود.

بطور نمونه، شکیرا در آهنگ «گیپسی»، که در سال ۲۰۱۰ منتشر نمود، به کلیشه عاشقانه در مورد روماها و سینتی ها پرداخت؛ آنها انسانهای آزادی بوده که پایبند هیچ توافقی نیستند، خود را در مقابل هیچ کس مسئول احساس نکرده و از زندگی به تمام معنا لذت می برند. این هم از پیغام خواننده موفق پاپ!

اما چنین توصیف های مثبت جذاب فقط در نگاه اول مشکل ساز نیستند. چون چنین اظهاراتی این الگو را برجسته ساخته که همه سینتی ها و روماها متفاوت از «ما» هستند. یگانه تفاوت نسبت به پیش داوری تعصبی آشکار در این است که جانب مقابل در اینجا فوراً تحقیر نمی شود. در پس منظر این «کولی عاشق» نهایتاً حسادت قرار گرفته است. بالاخره هر کس با کمال میل می خواهد که زندگی به دور از نگرانی داشته باشد. چون شکیرا هم در بخش همخوانی آهنگ خود بارها می سراید که «من یک کولی هستم».

تبعات منفی چنین توصیف ها این است که سینتی ها و روماها در واقعیت یک زندگی غیر از زندگی به دور از نگرانی داشته اند، چون آنها تا به امروز با عدم پذیرش یا حتی برخوردهای خشونت آمیز و خصمانه روبرو بوده اند.

Quellenverzeichnis und weiterführende Links

Text Antiziganismus:

[1] Sinti_ze (aus Sinti und Sintize) und Rom_nja (aus Roma und Romnja) sind geschlechtsneutrale Pluralbildungen.

[2] Vgl. Holler, Martin: Historische Vorläufer des modernen Antiziganismusbegriffs, in: Dokumentations- und Kulturzentrum Deutscher Sinti und Roma (Hrsg.): Antiziganismus. Soziale und historische Dimensionen von ‚Zigeuner‘-Stereotypen, Heidelberg 2015, S. 38–52.

[3] Vgl. End, Markus: Antiziganismus. Zur Verteidigung eines wissenschaftlichen Begriffs in kritischer Absicht, in: Bartels, Alexandra u.a. (Hrsg.): Antiziganistische Zustände 2. Kritische Positionen gegen gewaltvolle Verhältnisse, Münster 2013, S. 39–72.

[4] Vgl. Fernandez, Elsa: Überlieferungen und Kontinuitäten. Zülfakar Cetin im Gespräch mit Elsa Fernandez, in: Cetin, Zülfakar/Tas, Savas (Hrsg.): Gespräche über Rassismus. Perspektiven und Widerstände, Berlin 2015, S. 151–160; Randjelovic, Isidora: „Das Homogene sind die Leute, die über Romnja reden“. Zülfakar Cetin im Gespräch mit Isidora Randjelovic, in: Cetin, Zülfakar/Tas, Savas (Hrsg.): Gespräche über Rassismus. Perspektiven und Widerstände, Berlin 2015, S. 31–44.

[5] Vgl. Grund- und Menschenrechte, in: bpb.de, URL: <https://www.bpb.de/nachschlagen/lexika/pocket-politik/16436/grund-und-menschenrechte> [eingesehen am 06.05.2019].

[6] Vgl. Allianz gegen Antiziganismus: Antiziganismus – Grundlagenpapier, Juni 2017, S. 5, URL: <https://antigypsyism.eu/wp-content/uploads/2017/07/Grundlagenpapier-Antiziganismus-Version-16.06.2017.pdf> [eingesehen am 01.02.2019].

[7] Für Deutschland siehe exemplarisch Antidiskriminierungsstelle des Bundes (Hrsg.): Zwischen Gleichgültigkeit und Ablehnung. Bevölkerungseinstellungen gegenüber Sinti und Roma, Berlin 2014; Friedrich-Ebert-Stiftung (Hrsg.): Verlorene Mitte – Feindselige Zustände. Rechtsextreme Einstellungen in Deutschland 2018/19, Bonn 2019.

[8] Vgl. Fundamental Rights Agency (Hrsg.): A Persisting Concern: Anti-Gypsyism as a Barrier to Roma Inclusion, Luxemburg 2018.

[9] Vgl. Jonuz, Elizabeta: „Aber wenn Menschen mich an meiner Hautfarbe festmachen, bin ich Ausländerin, auch wenn ich einen deutschen Pass habe, Ausländerin.“ Wie Romafamilien Ethnisierungsprozessen begegnen, in: Stender, Wolfram (Hrsg.): Konstellationen des Antiziganismus. Theoretische Grundlagen, empirische Forschung und Vorschläge für die Praxis, Wiesbaden 2016, S. 151–187.